ECLI:LV:RIRT:2021:1214.C33346920.6.S

Lietas Nr.C33346920
Lietas arhīva Nr.C-0903-21/8

SPRIEDUMS
Latvijas Republikas vārdā
Jūrmalā 2021.gada 14.decembrī

Rīgas rajona tiesa
tiesnese Kristiāna Grosfogele,
rakstveida procesā izskatīja vienkāršotās procedūras civillietu AAS "Baltijas Apdrošināšanas Nams" prasībā pret /pers. B/ par naudas piedziņu.

Aprakstošā daļa

[1] AAS "Baltijas Apdrošināšanas Nams" 2020.gada 5.maijā cēla tiesā prasību vienkāršotās procedūras lietā pret /pers. B/ par naudas piedziņu.

Prasības pieteikumā norādīti šādi apstākļi un argumenti.

[1.1] Puses 2017.gada 20.decembrī noslēdza Sauszemes transportlīdzekļu īpašnieku civiltiesiskās atbildības obligātās apdrošināšanas standartlīgumu, saskaņā ar kuru prasītāja apdrošināja transportlīdzekļa */TL marka/*, valsts reģistrācijas numurs /reģistrācijas numurs/, īpašnieka civiltiesisko atbildību.

Vadot minēto transportlīdzekli, atbildētājs /datums//adrese/, izraisīja ceļu satiksmes negadījumu, kā rezultātā tika nodarīti bojājumi transportlīdzeklim /TL marka/ valsts reģistrācijas numurs /reģistrācijas numurs/.

[1.2] AAS "BTA Baltic Insurance Company" iesniedza prasītājai zaudējumu atlīdzības pieprasījumu. Ņemot vērā, ka prasītāja par vainīgu ceļu satiksmes negadījuma izraisīšanā atzina atbildētāju, tā atlīdzināja AAS "BTA Baltic Insurance Company" tās izmaksāto apdrošināšanas atlīdzību 1282,45 *euro*.

[1.3] Tiesiskais regulējums paredz atbildētāja pienākumu iesniegt apdrošinātājam aizpildītu saskaņoto paziņojumu 10 dienu laikā no ceļu satiksmes negadījuma dienas. Tāpat likums paredz personas pienākumu sniegt informāciju par negadījuma apstākļiem piecu dienu laikā pēc apdrošinātāja pieprasījuma saņemšanas.

Prasītāja 2018.gada 12.oktobrī nosūtīja atbildētājam vēstuli, lūdzot iesniegt saskaņoto paziņojumu, sniegt paskaidrojumu par negadījumu un atrādīt transportlīdzekli.

Atbildētājs uz pieprasījumu neatsaucās, līdz ar to apdrošinātājam saskaņā ar Sauszemes transportlīdzekļu īpašnieku civiltiesiskās atbildības obligātās apdrošināšanas likuma 41.panta pirmās daļas 1.punkta "d" apakšpunktu ir tiesības iesniegt regresa prasību.

AAS "Baltijas Apdrošināšanas Nams" 2018.gada 5.decembrī nosūtīja atbildētājam regresa pieteikumu, lūdzot atlīdzināt zaudējumus līdz 2019.gada 11.jūnijam, taču atbildētājs uz pieteikumu nav reaģējis.

[1.4] Pamatojoties uz Sauszemes transportlīdzekļu īpašnieku civiltiesiskās atbildības obligātās apdrošināšanas likuma 18.pantu, 31.panta otro daļu, 41.panta pirmās daļas 1.punkta "d" apakšpunktu, Civillikuma 1753., 1756.pantu un 1765.pantu, prasītāja lūdz tiesu:

– piedzīt no atbildētāja zaudējumus 1282,45 *euro* un visus tiesāšanās izdevumus;

– atzīt prasītājai tiesības par laiku līdz sprieduma izpildei saņemt no atbildētāja likumiskos sešus procentus gadā no neatmaksātās parāda summas.

[2] Tiesā 2020.gada 10.jūnijā saņemts /pers. B/ rakstveida paskaidrojums, kurā atbildētājs prasību neatzīst, pamatojoties uz šādiem apsvērumiem.

[2.1] Puses noslēdza apdrošināšanas līgumu 2017.gada 12.decembrī, nevis 2017.gada 20.decembrī, kā to norāda prasītāja. Datums lietas apstākļos ir būtisks, jo norma, uz kuru prasītāja atsaucas, ir vairākkārt grozīta.

Prasītāja atsaucas uz to Sauszemes transportlīdzekļu īpašnieku civiltiesiskās atbildības obligātās apdrošināšanas likuma redakciju, kas bija spēkā apdrošināšanas līguma noslēgšanas dienā, taču Satversmes tiesa minētā likuma 41.panta pirmās daļas 1.punkta "d" apakšpunktu redakcijā, kas bija spēkā no 2007.gada 1.novembra līdz 2017.gada 15.decembrim, atzinusi par neatbilstošu Latvijas Republikas Satversmes 105.pantam.

[2.2] Likums paredz, ka apdrošinātājs ir tiesīgs regresa kārtībā vērsties pret negadījumā vainīgo transportlīdzekļa vadītāju, ja tas nav iesniedzis aizpildītu saskaņoto paziņojumu apdrošinātājam pēc tā pieprasījuma, lai apdrošinātājs varētu pārliecināties par negadījuma apstākļiem, kad apdrošinātājam ir pamatotas šaubas par tā rīcībā esošajā saskaņotajā paziņojumā fiksētās informācijas patiesumu.

Lietā nav iesniegti pierādījumi tam, kādēļ būtu uzskatāms, ka prasītājai radušās šaubas par tās rīcībā esošajā saskaņotā paziņojuma eksemplārā ietverto ziņu patiesumu.

[2.3] Noslēdzot apdrošināšanas līgumu, atbildētājs paļāvās, ka gadījumā, ja ceļu satiksmes negadījumā tiks iesaistīts viņa transportlīdzeklis, zaudējumus atlīdzinās prasītāja. Pieprasījums atlīdzināt visus zaudējumus, kurus apdrošinātājs cietis sakarā ar apdrošināšanas atlīdzības izmaksu, ir nepamatots. Likuma mērķis nav tikai zaudējumu atlīdzināšana trešajām personām, bet arī transportlīdzekļa īpašnieka pasargāšana no negatīvām sekām.

[3] Prasītāja 2020.gada 9.jūlijā sniegusi atsauksmi par atbildētāja paskaidrojumu, vēršot uzmanību uz šādiem apstākļiem.

[3.1] Norādot apdrošināšanas standartlīguma noslēgšanas datumu, prasītāja pieļāvusi pārrakstīšanās kļūdu. Līgums noslēgts 2017.gada 12.decembrī.

[3.2] Prasība pamatota ar Sauszemes transportlīdzekļu īpašnieku civiltiesiskās atbildības obligātās apdrošināšanas likuma 41.panta pirmās daļas 1.punkta "d" apakšpunktu redakcijā, kas bija spēkā no 2017.gada 16.decembra līdz 2019.gada 30.aprīlim.

Pieņemot minēto normu, likumdevējs netiešā veidā vēlējies sodīt tos transportlīdzekļu vadītājus, kuri nesniedz saskaņotā paziņojuma eksemplāru

pēc apdrošinātāja pieprasījuma.

Saskaņoto paziņojumu sistēma ieviesta, lai atvieglotu negadījumu fiksēšanu Valsts policijai. Savukārt, lai izslēgtu apdrošināšanas gadījumu krāpšanu, likums uzliek par pienākumu iesaistītajām personām iesniegt katram savu saskaņotā paziņojuma eksemplāru, tādējādi negadījuma faktu padarot apstiprinošu no abu vadītāju puses.

Ja apdrošinātājs ir aprobežots tikai ar vienpusējas informācijas saņemšanu, ikviens šādu situāciju varētu izmantot ļaunprātīgi, viltojot saskaņotos paziņojumus, lai saņemtu apdrošināšanas atlīdzību par neesošiem ceļu satiksmes negadījumiem.

[3.3] Tiesības iesniegt regresa prasību prasītāja ieguva 2018.gada 22.oktobrī, kad tika izmaksāta apdrošināšanas atlīdzība 1282,45 *euro*.

[4] Tiesas sēdē 2021.gada 23.septembrī lieta izskatīta pēc būtības, taču ar Rīgas rajona tiesas 2021.gada 22.oktobra lēmumu nolemts atsākt lietas izskatīšanu un saskaņā ar Covid-19 infekcijas izplatības pārvaldības likuma 10.panta pirmo daļu skatīt lietu rakstveida procesā. Tiesas noteiktajā termiņā papildu paskaidrojumi vai citi procesuālie lūgumi tiesā nav saņemti.

Motīvu daļa

[5] Pārbaudījusi civillietas materiālus un novērtējusi lietā iesniegtos rakstveida pierādījumus, tiesa atzīst, ka prasība ir noraidāma turpmāk norādīto apsvērumu dēļ.

[5.1] Lietā nav strīda par to, ka 2017.gada 12.decembrī starp pusēm noslēgts Sauszemes transportlīdzekļu īpašnieku civiltiesiskās atbildības obligātās apdrošināšanas standartlīgums (polises Nr./numurs/), saskaņā ar kuru prasītāja apdrošināja transportlīdzekļa /TL marka/ valsts reģistrācijas numurs /reģistrācijas numurs/, īpašnieka civiltiesisko atbildību (*lietas 7.lapa*).

Tāpat netiek apstrīdēts, ka /datums//adrese/, atbildētājs, vadot minēto transportlīdzekli, izraisīja ceļu satiksmes negadījumu, kā rezultātā nodarīti bojājumi transportlīdzeklim */TL marka/*, valsts reģistrācijas numurs /reģistrācijas numurs/.

Starp pusēm ir strīds par to, vai atbildētājam ir pienākums regresa kārtībā atlīdzināt prasītājai zaudējumus, kas tai radušies, izmaksājot apdrošināšanas atlīdzību negadījumā cietušā transportlīdzekļa īpašnieka brīvprātīgās apdrošināšanas apdrošinātājam.

Prasītājas ieskatā, ir izpildījies Sauszemes transportlīdzekļu īpašnieku civiltiesiskās atbildības obligātās apdrošināšanas likuma (turpmāk – OCTA likums) 41.panta pirmās daļas 1.punkta "d" apakšpunktā noteiktais priekšnoteikums regresa prasības celšanai, jo atbildētājs nav iesniedzis apdrošinātājam pēc tā pieprasījuma savu saskaņotā paziņojuma eksemplāru.

Prasītāja uzskata, ka apstākļos, kad zaudējumi tai radušies apdrošināšanas atlīdzības izmaksas brīdī, ir piemērojama OCTA likuma redakcija, kas bija spēkā laikā no 2017.gada 16.decembra līdz 2019.gada 30.aprīlim.

Turpretī atbildētājs norāda, ka apdrošināšanas līgums noslēgts 2017.gada 12.decembrī, taču OCTA likuma 41.panta pirmās daļas 1.punkta "d" apakšpunkts likuma redakcijā, kas bija spēkā no 2007.gada 1.novembra līdz 2017.gada 15.decembrim, ar Satversmes tiesas 2018.gada 6.jūnija spriedumu lietā Nr.2017-21-01 atzīts par neatbilstošu Latvijas Republikas Satversmes 105.pantam un attiecībā uz personām, kurām apstrīdētā norma tikusi piemērota vai būtu jāpiemēro tiesā, par spēkā neesošu no pamattiesību aizskāruma rašanās brīža.

Tādējādi tiesai primāri jāvērtē, kura OCTA likuma redakcija piemērojama strīda izšķiršanā.

[5.2] Saskaņā ar Civillikuma 3.pantu katra civiltiesiska attiecība apspriežama pēc likumiem, kas bijuši spēkā tad, kad šī attiecība radusies, pārgrozījusies vai izbeigusies. Neskartas paliek jau iegūtās tiesības.

Regresa prasības institūts ir vērsts uz to, ka apdrošinātājs cietušajam izmaksātos naudas līdzekļus atgūst no personas, kura tieši vai netieši vainojama ceļu satiksmes negadījuma izraisīšanā vai kavē negadījuma rezultātā radušos seku novēršanu.

Tiesa atzīst, ka jauna saistību tiesība radusies tieši prettiesiskas rīcības rezultātā. Attiecīgi gan pamats atlīdzības izmaksai, gan regresa prasības celšanai pret atbildētāju ir ceļu satiksmes negadījumā nodarītie zaudējumi. No minētā izriet, ka regresa prasības rezultātā mainās persona, kuras labā ir atlīdzināmi zaudējumi, taču tas negroza tiesisko attiecību raksturu, bet vienīgi sašaurina to gadījumu loku, kad apdrošinātājs ir tiesīgs īstenot regresa tiesību.

Ņemot vērā, ka zaudējumu rašanās cēlonis ir personas prettiesiska rīcība, izraisot ceļu satiksmes negadījumu, atbilstoši Civillikuma 3.pantam par civiltiesiskās attiecības rašanās brīdi atzīstams negadījuma brīdis.

Arī Augstākās tiesas Civillietu departamenta tiesu prakses apkopojumā sauszemes transportlīdzekļu vadītāju civiltiesiskās atbildības obligātās apdrošināšanas lietās ir norādīts, ka piemērojamais likums ir atkarīgs no ceļu satiksmes negadījuma datuma, kas vienlaikus ir kaitējuma nodarīšanas brīdis [..]. Strīda izšķiršanā jāizmanto likuma redakcija, kas bija spēkā ceļu satiksmes negadījuma brīdī (*sk. Augstākās tiesas Civillietu departamenta prakse sauszemes transportlīdzekļu vadītāju civiltiesiskās atbildības obligātās apdrošināšanas (OCTA) lietās 2.2.punkts. Sast. Dr.iur. V.Mantrovs, Rīga, 2015*).

Apstāklis, ka regresa tiesība prasītājai radusies brīdī, kad veikta apdrošināšanas atlīdzības izmaksa, neietekmē to, kāds likums piemērojams strīda izšķiršanā.

Ievērojot minēto, strīds starp pusēm izskatāms, pamatojoties uz OCTA likumu redakcijā, kas bija spēkā no 2017.gada 16.decembra līdz 2019.gada 30.aprīlim.

[5.3] Saskaņā ar OCTA likuma 18.pantu, iestājoties apdrošināšanas gadījumam, apdrošinātājs, kurš apdrošinājis zaudējumu nodarījušā transportlīdzekļa civiltiesisko atbildību [..], atlīdzina šajā likumā noteiktajā kārtībā novērtētos zaudējumus, kas ceļu satiksmes negadījumā nodarīti trešajai personai.

Atbilstoši OCTA likuma 31.panta otrajai daļai zaudējumu atlīdzina tas apdrošinātājs, kurš apdrošinājis zaudējumu nodarījušā transportlīdzekļa īpašnieka civiltiesisko atbildību [..].

Savukārt OCTA likuma 31.panta desmitajā daļā noteikts, ja nodarītos zaudējumus saskaņā ar brīvprātīgās apdrošināšanas līgumu ir atlīdzinājusi cita apdrošināšanas sabiedrība, apdrošinātājs, kurš apdrošinājis ceļu satiksmes negadījumā zaudējumu nodarījušā transportlīdzekļa īpašnieka civiltiesisko atbildību [..] atlīdzina šajā likumā noteiktajā kārtībā aprēķinātās un izmaksātās atlīdzības summu [..].

Lietas materiāli apstiprina, ka 2018.gada 12.oktobrī prasītāja saņēmusi AAS "BTA Baltic Insurance Company" zaudējumu atlīdzības pieprasījumu par summu 1282,45 *euro*, ko veido negadījumā cietušā transportlīdzekļa /TL marka/ valsts reģistrācijas numurs /reģistrācijas numurs/, īpašniekam/turētājam izmaksātā apdrošināšanas atlīdzība (*lietas 9.lapa*).

Pieprasījumam pievienots apdrošināšanas atlīdzības pieteikums, ko transportlīdzekļa */TL marka/* īpašnieks/turētājs iesniedzis AAS "BTA Baltic Insurance Company" kā savam brīvprātīgās apdrošināšanas (KASKO) apdrošinātājam, norādot, ka apdrošināšanas atlīdzību vēlas saņemt ar apdrošinātāju saskaņotā remontuzņēmuma pakalpojumu apmaksas veidā (*lietas 10.–11.lapa*).

Tāpat pieprasījumam pievienotas fotogrāfijas, kurās fiksēti transportlīdzeklim */TL marka/* nodarītie bojājumi (*lietas 12.–16.lapa*), remonta izmaksu aprēķini un rēķins (*lietas 17.–22.lapa*), kā arī saskaņotais paziņojums par ceļu satiksmes negadījumu (*lietas 8., 56.lapa*).

OCTA likuma 31.panta pirmajā daļā noteikts, ka apdrošinātāji, kas ir apdrošinājuši ceļu satiksmes negadījumos iesaistīto transportlīdzekļu

īpašnieku civiltiesisko atbildību [..], ņemot vērā ceļu satiksmes negadījuma apstākļus, izvērtē un nosaka katras ceļu satiksmes negadījumā iesaistītās personas atbildību par nodarītajiem zaudējumiem.

Ņemot vērā, ka prasītāja par vainīgu ceļu satiksmes negadījuma izraisīšanā atzinusi atbildētāju, AAS "Baltijas Apdrošināšanas Nams" iestājies pienākums atlīdzināt AAS "Baltic Insurance Company" zaudējumus, par ko 2018.gada 18.oktobrī pieņemts attiecīgs lēmums (*lietas 23.lapa*), savukārt atlīdzības izmaksa veikta 2018.gada 22.oktobrī (*lietas 67.lapa*).

[5.4] Atbilstoši OCTA likuma 36.panta pirmās daļas 3.punktam ceļu satiksmes negadījumā iesaistītajām personām ir pienākums sniegt informāciju par ceļu satiksmes negadījuma apstākļiem apdrošinātājam [..] piecu dienu laikā pēc tā pieprasījuma saņemšanas.

Savukārt OCTA likuma 41.panta 1.punkta "d" apakšpunktā noteikts, ka apdrošinātājs ir tiesīgs iesniegt regresa prasību pret transportlīdzekļa vadītāju, kas ceļu satiksmes negadījumā nodarījis zaudējumus trešajai personai, ja tas nav iesniedzis aizpildītu saskaņoto paziņojumu apdrošinātājam pēc tā pieprasījuma, lai apdrošinātājs varētu pārliecināties par ceļu satiksmes negadījuma apstākļiem.

No lietas materiāliem redzams, ka 2018.gada 12.oktobrī prasītāja ierakstītā pasta sūtījumā nosūtījusi atbildētājam pieprasījumu, kurā lūgts atrādīt apdrošinātājam transportlīdzekli, sniegt paskaidrojumus par ceļu satiksmes negadījuma apstākļiem, kā arī iesniegt atbildētāja saskaņotā paziņojuma eksemplāru (*lietas 27.lapa*).

Sūtījums atbildētājam piegādāts 2018.gada 16.oktobrī (*lietas 55.lapa*).

Atbildētājs neapstrīd, ka atbilstoši OCTA likuma 36.panta otrās daļas 2.punktā noteiktajai kārtībai nav iesniedzis prasītājai aizpildīta saskaņotā paziņojuma eksemplāru desmit dienu laikā no ceļu satiksmes negadījuma dienas. Tāpat atbildētājs neapstrīd, ka uz prasītājas 2018.gada 12.oktobra pieprasījumu nav atsaucies, tajā skaitā nav iesniedzis savu saskaņotā paziņojuma eksemplāru pēc apdrošinātāja pieprasījuma.

Vienlaikus 2021.gada 23.septembra tiesas sēdē atbildētājs paskaidrojis, ka, saņemot minēto pieprasījumu, meklējis veidu, kā aizstāvēt savas tiesības, un secinājis, ka norma, uz kuru prasītāja atsaukusies, proti, OCTA likuma 41.panta pirmās daļas 1.punkta "d" apakšpunkts likuma redakcijā, kas bija spēkā no 2007.gada 1.novembra līdz 2017.gada 15.decembrim, ar Satversmes tiesas spriedumu atzīta par neatbilstošu Satversmes 105.pantam.

Minētais apstāklis bijis viens no iemesliem, kādēļ pieprasījumā norādītās prasības netika izpildītas, kā arī netika veikta samaksa saskaņā ar prasītājas 2018.gada 5.decembra regresa pieteikumu (*lietas 25.lapa*)

[5.5] Judikatūrā ir nostiprināta atziņa, ka ikviena personai uzlikta pienākuma pamatā jābūt apstākļiem un argumentiem, kādēļ tas vajadzīgs un kādu leģitīmu mērķi sasniedz. Nav noliedzams, ka var rasties situācija, kad apdrošinātājam ir nepieciešama papildu informācija kādu ar ceļu satiksmes negadījumu saistīto apstākļu pārbaudīšanai vai precizēšanai, tomēr pienākums šaubu gadījumā pierādīt papildu informācijas nepieciešamību ir apdrošinātājam. Tiesai ir jāvērtē, vai apdrošinātāja rīcība, nenorādot, par kādiem apstākļiem pastāv šaubas vai neskaidrības, nav uzskatāma par formālu, proti, tādu, kurai konkrētajā situācijā nav leģitīma mērķa (*sk. Senāta 2019.gada 4.novembra spriedums lietā Nr.SKC-103/2019, 9.2.punkts).*

Izvērtējot 2018.gada 12.oktobra pieprasījuma saturu, tiesa secina, ka, neskatoties uz to, ka prasītājas rīcībā bija viens saskaņotā paziņojuma eksemplārs, kā arī citi dokumenti, no kuriem bija iespējams pārliecināties par ceļu satiksmes negadījuma apstākļiem, atbildētājam izvirzītā prasība iesniegt savu saskaņotā paziņojuma eksemplāru, nav tikusi pamatota vispār.

Tiesa neapšauba prasītājas atsauksmē norādīto apsvērumu, ko uzturēja arī prasītājas pārstāvis 2021.gada 23.septembra tiesas sēdē, proti, ka apdrošinātājam ir būtiski nepieļaut, ka apdrošināšanas atlīdzība tiek izmaksāta par neesošiem ceļu satiksmes negadījumiem.

Arī likumprojekta "Grozījumi Sauszemes transportlīdzekļu īpašnieku civiltiesiskās atbildības obligātās apdrošināšanas likumā" 2017.gada 21.novembra anotācijā norādīts, ka visbiežāk apdrošinātājam ir nepieciešams saņemt papildu informāciju, tostarp otru saskaņotā paziņojuma eksemplāru, ja, piemēram, izdzisusi vai nav salasāma saskaņotajā paziņojumā norādītā informācija, ja nav pilnībā aizpildīti visi saskaņotā paziņojuma lauki, ja apdrošinātājam radušās šaubas, vai nav pašrocīgi pierakstīta papildu informācija vai veikti labojumi, kā arī, ja nepieciešams pārliecināties, vai nav noticis apdrošināšanas krāpšanas gadījums.

Tādējādi gadījumos, kad apdrošinātājam kādu apsvērumu dēļ radusies nepieciešamība saņemt papildu ziņas par ceļu satiksmes negadījumu, tam nenoliedzami ir tiesības pieprasīt papildu informāciju no negadījumā iesaistītā transportlīdzekļa vadītāja, tostarp lūgt iesniegt otru saskaņotā paziņojuma eksemplāru, taču šāds pieprasījums ir jāpamato, konkrēti norādot, par kādiem apstākļiem ir radušās neskaidrības. Pretējā gadījumā šāds apdrošinātāja pieprasījums iegūst formālu raksturu.

Kā norādīts prasības pieteikumā, prasītāja OCTA likuma 31.panta pirmās daļas kārtībā par vainīgu ceļu satiksmes negadījuma izraisīšanā atzinusi atbildētāju. No minētā secināms, ka ar prasītājas rīcībā esošajiem dokumentiem, kas saņemti no AAS "BTA Baltic Insurance Company", ir bijis pietiekami, lai 2018.gada 18.oktobrī pieņemtu lēmumu par atlīdzības izmaksu.

Ne prasības pieteikumā, ne arī lietas izskatīšanas gaitā prasītāja nav norādījusi uz apstākļiem, kas likuši apšaubīt negadījuma apstākļus, izvērtējot to informāciju, kas bija prasītājas rīcībā. Savukārt arguments par iespējamiem apdrošināšanas krāpšanas gadījumiem un saskaņoto paziņojumu viltošanu ir pārāk vispārīgs, izteikts pieņēmuma veidā un nevar tikt konstanti attiecināts uz katru gadījumu, kad apdrošinātāja rīcībā ir tikai viens saskaņotā paziņojuma eksemplārs.

[5.6] Turklāt tiesa secina, ka 2018.gada 12.oktobra pieprasījumā prasītāja atsaukusies nevis uz OCTA likuma 41.panta pirmās daļas 1.punkta "d" apakšpunktu redakcijā, kas bija spēkā no 2017.gada 16.decembra līdz 2019.gada 30.aprīlim, uz ko pamatota arī celta prasība, bet gan uz minēto normu redakcijā, kas bija spēkā no 2007.gada 1.novembra līdz 2017.gada 15.decembrim, un paredzēja ka apdrošinātājs ir tiesīgs iesniegt regresa prasību pret transportlīdzekļa vadītāju, kas ceļu satiksmes negadījumā nodarījis zaudējumus trešajai personai, ja tas nav iesniedzis aizpildītu saskaņoto paziņojumu šajā likumā noteiktajā kārtībā vai nav sniedzis informāciju par ceļu satiksmes negadījuma apstākļiem apdrošinātājam pēc tā pieprasījuma.

Kā pamatoti norādījis atbildētājs, ar Satversmes tiesas 2018.gada 6.jūnija spriedumu lietā Nr.2017-21-01 nospriests atzīt Sauszemes transportlīdzekļu īpašnieku civiltiesiskās atbildības obligātās apdrošināšanas likuma 41.panta pirmās daļas 1.punkta "d" apakšpunktu (redakcijā, kas bija spēkā no 2007.gada 1.novembra līdz 2017.gada 15.decembrim) par neatbilstošu Latvijas Republikas Satversmes 105.pantam un attiecībā uz personām, kurām apstrīdētā norma tikusi piemērota vai būtu jāpiemēro tiesā, par spēkā neesošu no pamattiesību aizskāruma rašanās brīža.

Tādējādi atbildētāja norādītie iemesli, kādēļ viņš secinājis, ka pieprasījumā norādītās prasības nav jāpilda, atzīstami par ticamiem, jo pati prasītāja pieļāvusi būtisku neprecizitāti, atsaucoties uz spēkā neesošu normu četrus mēnešus pēc Satversmes tiesas sprieduma spēkā stāšanās.

Tiesa secina, ka prasītāja arī nav norādījusi, kādā termiņā atbildētājam pieprasītā informācija jāiesniedz. Kaut arī termiņš saskaņotā paziņojuma iesniegšanai ir noteikts likumā, tiesa uzskata, ka, nosūtot transportlīdzekļa vadītājam pieprasījumu ar mērķi iegūt papildu ziņas par ceļu satiksmes negadījumu, informācijai ir jābūt norādītai korekti un precīzi, lai novērstu jebkādas neskaidrības par personai izvirzītajām prasībām un to pamatotību.

Ņemot vērā prasītājas rīcības formālo raksturu, pieprasot saskaņoto paziņojumu bez objektīvas nepieciešamības to izvērtēt lēmuma pieņemšanai, kā arī sniedzot atbildētājam neprecīzu un maldinošu informāciju, tiesa atzīst, ka atbildētāja pārkāpums, neiesniedzot saskaņoto paziņojumu, konkrētajos apstākļos nevar būt pamats, lai prasītāja varētu īstenot regresa prasību.

Šādos apstākļos prasība kā nepamatota ir noraidāma.

Rezolutīvā daļa

Pamatojoties uz minēto un saskaņā ar Civilprocesa likuma 5.panta pirmo daļu, 8.panta pirmo daļu, 92.–97.pantu, 189.–193.pantu, 250.^{25} un 250.^{27} pantu, tiesa

nosprieda

noraidīt AAS "Baltijas Apdrošināšanas Nams" prasību vienkāršotās procedūras civillietā pret /pers. B/ par naudas piedziņu.

Spriedumu var pārsūdzēt Rīgas apgabaltiesas Civillietu tiesas kolēģijā 20 (divdesmit) dienu laikā no sprieduma sastādīšanas dienas, ja pastāv kāds no Civilprocesa likuma 440.^{2} pantā noteiktajiem apelācijas tiesvedības ierosināšanas pamatiem, apelācijas sūdzību iesniedzot Rīgas rajona tiesā.

Tiesnese K.Grosfogele